

ILO gelecek 100 yılın çalışma hayatına ışık tutacak

Dördüncü sanayi devrimiyle birlikte yeni teknolojilerin iş yaşamına etkisi daha yoğun hissedilmeye başlandı, bir yandan yetenek kıtlığı diğer yandan işsizlik artıyor. ILO bu yıl dünya genelinde başlattığı "Future of Work" girişimiyle iş ve çalışma yaşamındaki değişimi ve ihtiyaç duyulan çözümleri ortaya koymayı hedefliyor. Girişim kapsamında 2016-2019 arasında ILO üyesi devletler; iş ve toplum, herkes için insana yakışır iş, işin ve üretimin organizasyonu ve işin yönetimi başlıkları altında ulusal "Future of Work Diyalogları"nı yürütecek, hükümet, işçi, işveren ayağını içeren üçlü görüşmeler yapacak. Future of Work raporu ve önerileri, ILO'nun 2019'daki 108'inci konferansında açıklanacak. ILO Türkiye Direktörü Numan Özcan, Future of Work girişimi ve Türkiye ayağında yapılacak çalışmalarla ilgili bilgi verdi. Özcan, "Future of Work" girişimi ikinci yüzyılında ILO'ya sosyal adalet ile ilgili görevlerini gerçekleştirirken ışık tutacak" diyor.

Future of Work girişimi nedir?

Amacına, ilerleme sürecine ve şu anda hangi aşamada olduğuna ilişkin bilgi verebilir misiniz?

Çalışma hayatı son yıllarda büyük bir değişim süreci içine girdi. Çalışma hayatına etki

eden birçok faktördeki değişiklikler, yeni teknolojilerin ve iklim değişikliğinin üretim ve istihdam yapısına farklı etkileri oluyor. Bu değişiklikleri ve zorlukları anlamak ve bunlara cevap verebilmek için ILO Genel Direktörü Sayın Guy Ryder, ILO'nun 100. kuruluş yılına denk gelen 2019 yılı vizyonu çerçevesinde "Future of Work" girişimini başlattı. ILO,

çalışma hayatında süregelen değişiklikleri anlayıp bunlara etkin olarak cevap vererek sosyal adaleti geliştirme görevini ifa etmeyi amaçlıyor. Future of Work girişimiyle küresel boyutta hükümet, işçi, işveren ayağını içeren üçlü istişareler yapılacak, aynı zamanda akademik dünya ve diğer ilgili taraflar da sürece dahil edilecek.

2016-2019 sürecini kapsayacak olan dönemde, 2016 yılında tüm üye devletler ulusal Future of Work Diyalogu'nun dört tematik grup altında yürütecekler. Bunlar; iş ve toplum, herkes için insana yakışır iş, işin ve üretimin organizasyonu ve işin yönetimi. Bu kapsamda ülkemizde de Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (ÇSGB) koordinasyonunda çalışmalar başlatılmış bulunmaktadır.

2017 yılında Üst Düzey Küresel Komisyon kurulacak ve bu Komisyon ulusal diyaloglardan çıkan sonuçları toparlayarak 2018 yılında bir rapor ve öneriler dokümanı yayınlayacak. 2019'un ilk yarısında tüm üye devletlerin ILO'nun 100. yılını kutlamak üzere etkinlikler düzenlemesi teşvik edilecek ve bu etkinliklerde Komisyon raporunun ulusal düzeyde tartışılacağı forumlar oluşturulacak. 2019 yılı Uluslararası Çalışma Konferansı'nın 108. oturumu Future of Work Girişimi zirvesi üzerine olacak.

"Girişim Türkiye'de ÇSGB koordinasyonunda yürütülecek"

Proje nasıl yürütülecek? Ülke ofisleri bu süreçte nasıl rol alacak?

Bu girişim için ILO Genel Merkezinde üst düzey bir kıdemli danışman atandı ve kendisinin başkanlığında bir ekip kuruldu. Aynı zamanda, ILO içerisindeki teknik departmanlar da, işlerin geleceğiyle ilgili teknik raporlar hazırlayarak sürece katkıda bulunuyorlar. Bu girişim için ILO Ankara Ofisi bünyesinde bir ekip oluşturduk. Ekipte Ulusal Program Sorumlusu olan iki çalışma arkadaşımız bulunuyor. Arkadaşlarımız, ulusal "Future of Work Diyalogu'nun yürütülmesinde ÇSGB ile iletişimde rol alacak, düzenlenecek olan toplantı ve konferansları da takip edecek. Genel Merkez'de bu girişim için kurulmuş olan birime düzenlenen faaliyetlerin çıktısıyla ilgili bilgi sağlanması konusunda da rol oynayacaklar. Diğer ülke ofislerinin de benzer bir yol izlemesi bekleniyor.

Future of Work girişimi kapsamında Türkiye'de neler yapılacak?

Bu kapsamda ülkemizde 2016 yılının son çeyreğinde ulusal diyalog kapsamında ÇSGB tarafından bir konferans düzenlenecek. Bu konferans hükümet, işçi ve işveren temsilcileri yanında akademisyenler, STK'lar, ilgili kurum ve kuruluşlarının katılımıyla gerçekleştirilecek. Belirlenecek olan gündem çerçevesinde taraflar Türkiye'de çalışma hayatına ilişkin yaşanan gelişmeleri, zorlukları ve çözüm önerilerini tartışacaklar.

Future of Work girişimi kapsamında yürütülecek olan diyalogu üç taraflı (hükümet, işçi, işveren) olması elzem. Bunun yanında, diğer ilgili taraflar – üniversiteler, araştırma kurumları, işletmeler, danışmanlık şirketleri ve STK'ların sürece dahil edilmesinin ulusal diyalog sürecinde son derece faydalı olacağı ve değer katacağı inancındayız. Bu kurumların hazırladıkları raporlar ve görüşler mutlaka çok değerli olacak. Bunun için de ILO Türkiye Ofisi olarak ÇSGB'nin düzenleyeceği etkinliklere ilgili tarafların katılımını temin etmeyi hedefliyoruz.

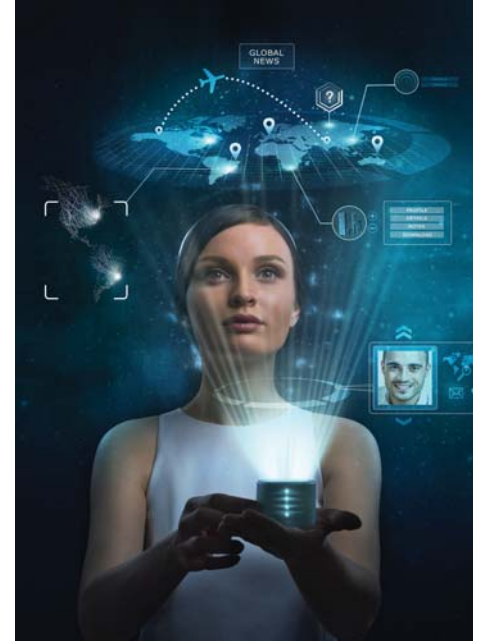
Bu girişimin sonunda ortaya çıkarılacak ve ILO'nun 2019'daki 108'inci konferansında açıklanacak Future of Work raporunun içeriğinde neler olacak?

Yoğun tartışmalar ve araştırmalar neticesinde Üst Düzey Küresel Komisyon'un hazırlayacağı rapor, 2019'daki 108. Uluslararası Çalışma Konferansı'na sunulacak. Bu rapor, ikinci yüzyılda ILO'ya sosyal adalet ile ilgili görevlerini gerçekleştirirken ışık tutacaktır. 1944 yılında Philadelphia Bildirgesi ile dikkat çekilen sürekli bir barışın ancak sosyal adalet temeli üzerine kurulacağı prensibinden hareketle, 2019'daki girişim bu mücadelenin aynı gayretle nasıl yürütülmesi gerektiğinin altını çizerek aynı zamanda çalışma hayatının hızla değişen koşullarına karşı yöntemler geliştirmeyi ve uygulamayı hedefliyor. Bu girişimin, ILO'nun 100. yılında bir deklarasyon ile taçlandırılması planlanıyor.

Future of Work raporunun, danışmanlık şirketlerinin hazırladığı geleceğin işgücüne dair benzer araştırmalardan ne farkı olacak?

Öncelikle, raporun klasik bir rapor ve araştırmanın çok ötesinde bir analiz ve öngörü içereceğini söyleyebiliriz. Hazırlanma sürecine baktığınız zaman, ILO'nun 186 üye ülkesinde çok taraflı yapılacak ulusal diyaloglardan elde edilecek bulgu, trend ve analizlerin harmanlanacağı, küresel ve bölgesel eğilimlerin göz önüne alınarak geleceğe dönük bir projeksiyon yapılacağı çok kapsamlı bir çalışmadan bahsediyoruz burada. Dolayısıyla bunu klasik bir rapor gibi düşünmek yerine, küresel bir sentez belgesi olarak düşünmek daha yerinde olur.

Future of Work raporu diğer çalışmalarda olduğu gibi sadece geleceğin işgücü ve mesleklerine dair bir projeksiyon içermeyecek. Raporun bu önemli boyutları kapsamının yanı sıra, dönüşen çalışma ve iş pratiklerinin gelecekte toplumlara etkisi, sosyal koruma

sistemlerinde dönüşüm, gelecekte çalışma ilişkileri ve işgücü piyasası kurumlarında ve yönetiminde gerekli değişikliklere ışık tutacak politika perspektiflerini içermesi beklenebilir.

"Deklarasyon gelecek yüz yılın çalışma hayatına yön verecek"

Future of Work Raporu ve konferanstan çıkan kararlar, ILO'nun ikinci yüzyılı için yol haritasını oluşturacak. Bunu biraz açabilir misiniz?

2017 yılında "İşin Geleceği üzerine Üst Düzey Küresel Komisyon" kurulacak. Bu komisyon 2016 yılında dünya çapında gerçekleştirilecek olan ulusal diyalog toplantıları ve diğer ilgili tartışma sonuçlarını dikkate alarak 2018 yılında öneriler de içeren bir rapor hazırlayacak.

Ayrıca, 2019'un ilk yarısında, tüm üye devletler ILO'nun 100. kuruluş yıldönümünü anacak ve Küresel Komisyonun raporunu tartışacak etkinlikleri düzenlemeye davet edilecek. "İşin Geleceği" girişiminin zirve noktası 2019'daki Uluslararası Çalışma Konferansı olacak. 2019'daki konferansta ILO'nun ikinci yüzyıla girerken önceliklerine ve işin geleceğine dair önemli perspektifler sunacak olası bir "Yüzyıl Deklarasyonu"nun da benimsenmesi bekleniyor. Bu Deklarasyon, önümüzdeki yüz yıl için işlerin geleceğiyle ilgili tüm üye ülke hükümet, işveren ve işçi örgütlerinin görüşlerini yansıtan yön verici bir doküman olacak.

“Ana odak alanlarımız çocuk işçiliğiyle mücadele, kadın istihdamının artırılması, iş sağlığı ve güvenliği, Suriyeli mülteciler için insana yakışır işler”

ILO olarak Türkiye’de ve dünyada iş ve çalışma hayatına ilişkin güncel ve yeni projeleriniz neler?

ILO Türkiye Ofisi olarak, çalışma hayatını yakından ilgilendiren çocuk işçiliği, kadın istihdamı, iş sağlığı ve güvenliği, Suriyeli göçmenler gibi alanlarda çeşitli projelerimiz halen uygulanıyor ve ülkemizin ihtiyaçları göz önünde bulundurularak yeni proje girişimlerimiz devam ediyor.

Çocuk işçiliği ile mücadele. ILO, kuruluşundan bu yana çocuk işçiliğinin sona erdirilmesine yönelik çalışmalar yürütüyor ve sözleşmeler yoluyla standartlar belirliyor. 138 Sayılı Asgari Yaş Sözleşmesi ve 182 Sayılı En Kötü Biçimlerdeki Çocuk İşçiliği Sözleşmesi bu bağlamda oluşturulmuş temel ILO sözleşmelerindendir. ILO, ayrıca, 1992 yılından bu yana, ülke ölçeğinde, işveren ve işçi kuruluşları, uluslararası kuruluşlar, kamu kuruluşları, özel işletmeler, topluluk tabanlı kuruluşlar, sivil toplum kuruluşları ve üniversitelerin yer aldığı çok taraflı işbirlikleriyle ulusal öncelikleri gözetten projelere teknik destek sağlıyor.

Güncel çalışmalar çerçevesinde, ILO Türkiye Ofisi, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve sosyal taraflar işbirliğinde, çocuk işçiliğinin en kötü biçimlerinden biri olarak tanımlanan mevsimlik tarımda çocuk işçiliğinin sona erdirilmesine yönelik hali hazırda yürüttüğü proje ile teknik desteğini sürdürüyor. Ordu ilinde uygulanan proje, mevsimlik fındık tarımında çalışmakta olan çocukların işten çekilmesi ve risk altındaki çocukların da bu işlerde çalışmalarının önlenmesi sağlanarak eğitime yönlendirilmelerini temel alan bir stratejik müdahale modeli geliştirmiştir. Geçtiğimiz yıl itibarıyla Ordu ilinin yanı sıra Düzce, Sakarya ve Şanlıurfa illeri de uygulama alanına alınarak, müdahale alanı genişletilen proje, mevsimlik tarım işlerinin yaygın olarak gerçekleştirildiği diğer ürün grupları ve bölgelerde benzer uygulamaların yaygınlaştırılmasına örnek teşkil ediyor.

Kadınlar için Daha Çok ve Daha İyi İşler. “Kadınlar için Daha Çok ve Daha İyi İşler: Türkiye’de İnsana Yakışır İş için Kadınların Güçlendirilmesi” projesi ILO tarafından Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) işbirliğiyle yürütülüyor ve projenin finansmanı İsveç Uluslararası Kalkınma İşbirliği Ajansı (SIDA) kanalıyla İsveç tarafından sağlanıyor.

Mart 2013’te başlayan ve Haziran 2017’de sona ermesi planlanan projenin ana yararlanıcısı Türkiye’de kamu istihdam hizmetleri sunan kurum olan İŞKUR. Proje, kadın işsizliğin artırılması ve yaygınlaştırılması

için ulusal ölçekte kapsayıcı ve bütünsel bir politikanın geliştirilmesine destek olmayı, aktif işgücü piyasası programlarıyla kadınlar için insana yakışır iş olanakları sağlamayı, toplumsal cinsiyet eşitliği ve çalışma standartları alanında farkındalık yaratmayı ve Türkiye’de kadınların güçlendirilmesine destek olmayı hedefliyor. Bu bağlamda, Türkiye’nin ilk “Kadın İstihdamı Eylem Planı”, proje kapsamında ilgili paydaşlar ve sosyal tarafların temsilcilerinin katılımıyla kurulan ve İŞKUR’un koordine ettiği Ulusal Teknik Ekip tarafından geliştirilmiş; 17 Mayıs 2016 tarihinde Ankara’da ulusal bir konferansla kamuoyuna duyurulmuştur.

İş Sağlığı ve Güvenliği. Soma maden kazasını takiben gerçekleştirilen üç taraflı toplantılar ve görüşmeler neticesinde ILO Türkiye’ye teknik yardımda bulunmaya karar verdi ve 2015 yılında “Uluslararası Standartların Uyumlaştırılması Yoluyla Türkiye’de İş Sağlığı ve Güvenliğinin Geliştirilmesi” projesine başladık. 2014 yılında onaylanan 187 No’lu İş Sağlığı ve Güvenliğini Geliştirme Çerçeve Sözleşmesi ile 2015 yılında onaylanan 167 No’lu İnşaat İşlerinde Güvenlik ve Sağlık Sözleşmesi ve 176 No’lu Madenlerde Güvenlik ve Sağlık Sözleşmesi ile uyumlu olarak uluslararası taahhütleri gerçekleştirmek amacıyla ILO, hükümet ve sosyal taraflara destek oldu. Bu amaçla Türkiye’deki mevcut İSG durumu yanında, güvenli ve sağlıklı bir çalışma ortamının temin edilmesi için kaydedilen ilerlemeleri özetleyen “Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Profili” hazırlandı, ayrıca ulusal mevzuatla inşaat ve maden sözleşmelerinin hükümlerini karşılaştıran “Boşluk Analizleri” yapılarak hükümete sunuldu. İş kazaları ve meslek hastalıklarının kayıt ve bildirim sisteminin geliştirilmesiyle ilgili çeşitli çalışmalar düzenlenmiş, ulusal düzeyde aksiyon alınması için farkındalık geliştirildi.

İSG ile ilgili programımız halen devam etmekte olup İSG alanında ilerlemenin izlenmesi için indikatörlerin belirlenmesi, iş güvenliği uzmanlarının rol ve sorumlulukları,

hakim ve savcıların İSG farkındalığı, Suriyeli göçmenler için temel İSG eğitimlerini de içeren aktivitelerle çalışmalarımız sürüyor.

ILO’nun Suriyeli Mültecilere Yönelik Projeleri. Türkiye’de kayıtlı 2.7 milyondan fazla geçici koruma rejimi altında Suriyeli bulunuyor ve yüzde 10’u geçici barınma merkezlerinde, yüzde 90’ı şehirlerde yaşıyor. Rakamlar çalışma çağında 1.6 milyondan fazla Suriyelinin bulunduğuna işaret ediyor. 22 Ekim 2014’de yürürlüğe giren Geçici Koruma Yönetmeliği ile Suriyelilerin işgücü piyasasına erişimlerine ilişkin bir çerçeve sunuldu ve 15 Ocak 2016 tarihinde de Çalışma İzni yönetmeliği yürürlüğe girdi. ILO’nun Suriyeli mülteciler için geçim kaynakları ve insana yakışır iş fırsatları geliştirilmesine yönelik çabası ve katkısı bu düzenlemeyle beraber önem kazanıyor. ILO’nun bilgi, uzmanlık ve deneyimi, bu düzenlemenin Suriyeli mülteciler için etkili uygulanması ve işgücü piyasası için bir fırsata dönüştürülmesine katkıda bulunacak.

Bu bağlamda, ulusal politika geliştirme çabalarının üç taraflı (hükümet, işveren ve işçi kuruluşları) mutabakat zemininde gerçekleştirilmesi için kolaylaştırıcılık yapmak; işgücü piyasasındaki sorunların aşılmasına yönelik olarak ulusal ve yerel düzeyde kurumsal ve teknik kapasitenin güçlendirilmesini desteklemek; bilgi temelini geliştirmek üzere yerel ve ulusal ölçeklerde değerlendirmeler, araştırmalar ve etki analizleri gerçekleştirmek; Suriyelilerin ve yerel halkın istihdam edilebilirliklerinin artırılmasını teminen ulusal paydaşlarla işbirliği içinde beceri geliştirme, mesleki eğitim ve yerel ekonomik kalkınma çalışmaları gerçekleştirmek, yeni istihdam fırsatları geliştirmek, kayıt dışı çalışma ve çocuk işçiliğiyle mücadeleyi desteklemek; yasal düzenlemelere, işgücü piyasasındaki sorunlara ve fırsatlara ilişkin olarak hedef illerdeki Suriyelilerde ve yerel halkta farkındalık yaratmak ILO’nun Geçici Koruma Altındaki Suriyelilere yönelik yürüttüğü faaliyetler kapsamında ele alınabilir.